

ליל שבת קודש פרשת כי תבא ה'תשס"ח

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' מ' המדבר מקדושת ארץ ישראל ומראש השנה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), מי שיודע מארץ ישראל, שמעם באמת מעם ארץ ישראל, הוא יכול להכיר באחר, אם היה אצל צדיק על ראש השנה אם לאו, ואם אותו הצדיק הוא גדול במעלה או קטן, ואם הוא צדיק אמיתי אם לאו, או אם הוא בעצמו צדיק, כי מעם ארץ ישראל יכולין לצייר לפני מי שיודע מעם שכל, כי רק מי שהוא איש בור, אי אפשר לו לידע זאת, אבל מי שיודע משכל, כגון לומדים שמרגישים מעט מעט השכל בפשט וקושיא כדרך הלומדים, או חכמים בחכמות אחרות, שמרגישים מעט שכל, יכולין להבין מעם ארץ ישראל, כי 'אורא דארץ ישראל מחכים' (כבא בתרא קנ"ח, ובווהר פינחס דף רמה:; ובתיקון כ"ב), ומעם החכמה והשכל בודאי יקר מאד, אך עיקר מעלת קדושת ארץ ישראל הוא רק על ידי השגחת השם יתברך, ומחמת שהשם יתברך מסתכל בארץ ישראל תמיד, כמו שכתוב (דברים י"א): "תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה", על ידי זה ארץ ישראל מקודשת ואוירה מחכים, כי עינים על שם החכמה, כי התפתחות החכמה נקרא בחינת עינים, כמו שכתוב (בראשית ג): "ותפקחנה עיני שניהם", ופירש רש"י: 'על שם החכמה נאמר', ומחמת שעיני ה' בארץ ישראל, שמסתכל בה תמיד, על ידי זה 'אורא דארץ ישראל מחכים', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה מבואר מתוך דברי רביז"ל בתורה זו, שקדושת ארץ ישראל, וקדושת הצדיק האמת, וההתקבצות אצלו בראש השנה, כולם ענין אחד, והם תלויים זה בזה, כי עיקר קדושת ארץ ישראל, הוא ההשגחה עליונה המתגלה שם ביותר מכל העולם כולו, וכמו שכתוב (דברים י"א) תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, שעיני ההשגחה מתגלה שם ביותר, ומי שזוכה להיות בארץ ישראל ולמעום מקדושתה, עולה ומתדבק באור האמונה, וממשיך על עצמו גילוי השגחה, כמו שכתוב (תהלים ל"ז) שכן ארץ ורעה אמונה, שהשוכן בארץ ישראל, רועה ואוכל אמונה, ונתהפך למהותה הקדוש (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קנ"ה), וכן מבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ז'), שארץ ישראל היא מקום התפילה

והנסים, כי על ידי שאדם עולה ומתדבק באור האמונה, ומרבה להתפלל אליו יתברך, הוא רואה נסים נגלים וגיילוי השגחה בכל פרט ופרט, ולכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא ק"ח.) אורא דארץ ישראל מחכים, כי חכמה נקרא על שם פתיחת העינים, וכמו שכתוב (בראשית ג') ותפקחנה עיני שניהם, ופירש"י על שם החכמה, וכשנפתח עיני אדם לראות השגחתו יתברך על ידי קדושת ארץ ישראל, ומתגלה לפניו אור האמונה, הוא מקבל חכמה עליונה, ונכלל באוויר הקדוש של ארץ ישראל, אשרי לו.

והנה זה עבודת הצדיק האמת כל ימי חייו, לעלות ולהתדבק באור האמונה, ולצחצח אמונתו, עד שכל חיותו רק אמונה, וכמו שכתוב (חבקוק ד') וצדיק באמונתו יחיה, וכמו כן מכנים אור האמונה בכל מקורביו ומיודעיו, ותמיד מדבר עמהם דיבורי אמונה, עד שהאמונה נכנס בלבם וגם הם תמיד מדברים דיבורי אמונה, ודבר זה נעשה ביותר בראש השנה, כי אז מתבקצים נשמות ישראל אצל הצדיק, לזכות לקדושת וטהרת המחשבה, כי עיקר המתקת הדינין אינו אלא על ידי קדושת וטהרת המחשבה, ואז בראש השנה הוא מקור הדינים, ועל ידי שנוסעים לצדיקים זוכין לקדושת המחשבה, ונמתקים כל הדינים (ליקושי מוהר"ן חלק א' סי' ר"א), ועיקר טהרת המחשבה הוא על ידי אמונה, כי כשאדם קובע אמונתו יתברך בתוך לבו, ויודע שאין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, זהו עיקר טהרת המחשבה, ואין שום תאוה יכול להתאחו בו כלל, נמצא שמוכן מאד למה קדושת ארץ ישראל תלוי בהתקרבות אל הצדיק, וביותר בראש השנה, כי על ידי קישור שלשה דברים אלו ביחד זוכין לבירור האמונה וגיילוי השגחה עליונה, וכמו שמרומז בפסוק (דברים י"א) תמיד עיני ה' אלקיך בה "מראשית השנה" ועד אחרית שנה, "מראשית השנה" דייקא, שהוא קדושת ראש השנה, שאז מתגלה הארת האמונה וההשגחה ביותר, ומי שיוודע מעם ארץ ישראל, שהוא מעם האמונה וההשגחה המתגלה שם, יכול להכיר במי שהיה אצל צדיק אמיתי על ראש השנה, כי גם אצלו צריך שיתגלה אור האמונה וההשגחה כמו בארץ ישראל, כי זה מה שמקבלים מן הצדיק האמת בראש השנה, טהרת המחשבה על ידי גילוי אמונה והשגחה, ומחויב איזה הארה להתגלות ממנה בפני כל מי שנפגש עמו.

ולכן אשרי מי שזוכה להיות אצל צדיק אמיתי על ראש השנה, ואשרי ואשרי מי שזוכה להיות על ציון רביז"ל בעיר אומין על ראש השנה, כי שם מתגלה הארת הצדיק האמת שהוא אור האמונה וקדושת ארץ ישראל ביותר, וכל מי שזוכה להיות שם מקבל הארה נפלאה מאור האמונה וההשגחה, וזה מלווה אותו מראשית השנה ועד אחרית שנה, וכמו שאמר רביז"ל (חיי מוהר"ן סי' ת"ג), שכל מי שהיה אצלו על ראש

השנה ראוי לו לשמוח כל השנה כולה, ועליו נאמר (נחמיה ה') אכלו מעדנים ושתו ממתקים כי חדות ה' היא מעוזכם, כי אין עוד שמחה כמו גילוי האמונה, וכל מי שזוכה לאמונה זוכה לחיים שמחים ועליוזים, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים כ"ו) והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה, ואיתא באור החיים הקדוש, אין והיה אלא לשון שמחה (בראשית רבה פרשה מ"ב סי' ג'), להעיר שאין לשמוח אלא בישיבת הארץ, על דרך אומרו (תהלים קכ"ו) אז ימלא שחוק פינו וגו', עיין שם, ובבעל הטורים איתא, כי תבוא אל הארץ, כ"י עולה בגימטריא ל', תבוא אותיות אבו"ת, רמז למה שדרשו חכמינו הקדושים (חולין צ"ב) שאין פחות מל' צדיקים בארץ ישראל שחשובים כאבות, עיין שם, ויש להבין מהו קשר בין מדת השמחה לישיבת ארץ ישראל יותר משאר כל המצוות, וכן למה לרמז ענין ל' צדיקים שבארץ ישראל שהם כמו האבות בפסוק זו דייקא, אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי על ידי ישיבת ארץ ישראל זוכין להגיע אל אור האמונה, שהיא השמחה הכי גדולה, ועיקר האמונה מתגלה על ידי הצדיקים, שהולכים בדרכי האבות הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, שהיו הראשונים שגילו ופירסמו האמונה בעולם, וביותר כשזוכים להיות אצלם על ראש השנה, ויש לזה רמז בדברי האור החיים הקדוש שמביא את הפסוק (תהלים קכ"ו) אז ימלא שחוק פינו וכו', כי מובא בדברי רביז"ל (חיי מוהר"ן סי' צ"ו), שראשי תיבות (תהלים קכ"ו) ש'חוק פ'ינו ו'לשונינו ר'ינה הם שופ"ר, עיין שם, כי כשזוכים להיות אצל צדיקים על ראש השנה, ולקבל מהם הארת האמונה הקדושה, שהוא ענין התגלות קדושת ארץ ישראל, כמו אצל האבות הקדושים, על ידי זוכים לשמחה עצומה, ולשמוח כל השנה עם שמחת אלקותו יתברך, והשם יתברך יזכינו להיות אצל ציון רביז"ל באומין בראש השנה, ונזכה לכתובה וחתימה טובה, לשנת גאולה וישועה בכלל ובפרט, אמן ואמן.



בוקר שבת קודש פרשת כי תבא ה'תשס"ח

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל בהסיפור מחיגר (מעשה ג) דף ס', עיין שם.

פתח מוהרא"ש נ"י ואמר, רביז"ל ממשך לספר, ויש דרך אחר, באשר שיש צדיקים, שמקבלים על עצמם יסורים, ומוליכים אותם הפריצים בשלשלאות, ואין להם כח ברגליהם, ומפזרים תחתיהם מאותו האבק של אותו הדרך, ויש להם כח ברגליהם, על כן תלך לשם, שיש שם הרבה אבק, ויהיה לך רפואה על רגליך, (כל זה דברי החמה אל הלכנה), והוא שמע כל זה, כי צדיקים אמיתיים מקבלים על עצמם יסורים כדי לכפר על נשמות ישראל, והוא כמו חילוף, שמחליף עם השם יתברך ההשפעה וההשגחה, שאינו רוצה זאת ההשפעה וההשגחה, ומקבל על עצמו יסורין, כי הוא בוחר בהשפעה והשגחה רוחניות, ואותה ההשפעה גשמית שהלכה לה, נתפזרה בין העולם (ליקומי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ג), אבל מעוצם קדושתם בשמירת הברית, יש להם אבק קדוש המרפא את הרגלים, כי אב"ק ראשי תיבות א'ות ב'רית ק'ודש, ובזה יש להם כח להמשיך עבודתם, ולקרב נשמות ישראל אל השם יתברך, וכל מי שזוכה להתקרב אליהם, וגם הוא דורך על האבק הקדוש הזה, מקבל רפואה לרגליו.

וסיפר מוהרא"ש נ"י, ששמע סיפור נפלא מאחד מאנשי שלומינו מדור הקודם, שהיה שם בשעת מעשה, שפעם בערב ראש השנה בעת הקיבוץ הקדוש בעיר אומין, הגיע אחד מאנשי שלומינו לציון רביז"ל, והביא עמו בן נכה רגלים, שלא היה יכול ללכת ברגליו רחמנא ליצלן, והרכיב אותו על כתיפו עד הציון הקדוש, והמתין שם עד שגמרו אנשי שלומינו להתפלל ולהתבודד אצל הציון בערב ראש השנה, וכבר הלכו כולם אל הקלוזי להתפלל מנחה של ערב ראש השנה, ואז קיבץ את כל האבק שהיה שם סביבות הציון למקום אחד, והושיב את בנו החולה על גבי האבק, ובכה על ציון רביז"ל שיהיה לו רפואה, ופתאום קם בנו על רגליו בריא ושלם, והתחיל ללכת כמו כל אדם, והלך עם אביו אל הקלוזי להתפלל מנחה ביחד עם כולם, והיה לאות ולפלא לפני כל אנשי שלומינו, וכששאלו אותו, מאיפוא לקח עצה זאת, לקבץ העפר והאבק שסביבות הציון ולהושיב בנו עליו, ענה להם בתמימות ופשיטות, הלא מוזכר בסיפורי מעשיות של רביז"ל, שיש אבק קדוש שמפזרין תחת הרגלים, וכל מי שדורך עליו מקבל רפואה לרגליו, ולכן עשיתי חשבון פשוט, איפוא נמצא אבק יותר קדוש מהאבק שהשאירו אנשי שלומינו סביבות הציון בערב ראש השנה, שכולם באו לשפוך לבם לפני השם יתברך ולפני הצדיק האמת, ועל ידי זה בוודאי נתקדש האבק בקדושה עליונה, וממילא יהיה לו רפואה שלימה, והשם יתברך יזכינו להיות על ציון רביז"ל בראש השנה, ולקבל שם רפואה שלימה ברוחניות ובגשמיות, ונזכה לכתובה וחתימה טובה בתוך כל ישראל אמן ואמן.



סעודה שלישית פרשת כי תבא ה'תשס"ח

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקומי מוהר"ן חלק ב' סי' ב' המדבר מתודה והודאה להשם יתברך, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל) ימי הודאה זה בחינת שעשוע עולם הבא, כי זה עיקר שעשוע עולם הבא, להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, ולהכיר אותו יתברך, שעל ידי זה סמוכים וקרובים אליו יתברך, כי כל מה שיודעין ומכירים אותו יתברך, סמוכין אליו ביותר וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עיקר עבודת אדם בזה העולם, להכיר את השם יתברך מכל פרטי החיים, ולהודות ולהלל להשם יתברך, על כל החסד חנם שעושה עמו בכל עת, כי אף שעובר על כל אחד ואחד צרות ויסורים שונים, אבל אם יסתכל היטיב על מה שעובר עליו, יראה שהקדוש ברוך הוא מרחיב ומטיב לו מאד גם בתוך הצרות והיסורין, וראוי להלל לשמו יתברך על כל החסדים שעושה עמו, וכמו שאומר דוד המלך (תהלים ד') בצר הרחבת לי, שגם בתוך הצרות והיסורין אתה מרחיב לי (ליקומי מוהר"ן חלק א' סי' קצ"ה), וכשאדם אוהו בדרך הקדוש הזה, הוא עולה ומשתעשע בשעשוע עולם הבא, כי מצד הצרות והיסורין של עולם הזה, נדמה לאדם שהוא בגיהנום רחמנא ליצלן, וכמו שפעם אמר רביז"ל (ליקומי מוהר"ן חלק סי' קי"ט), שאין נמצא שום עולם הזה כלל, כי הכל אומרים, שיש עולם הזה ועולם הבא, והנה עולם הבא אנו מאמינים שיש עולם הבא, ואפשר יש גם עולם הזה גם כן באיזה עולם, אבל בכאן נראה שהוא הגיהנום, כי כולם מלאים יסורים גדולים תמיד, עיין שם, אבל למי יש עולם הבא באמת, זה רק מי שמוצא את הרחבות שהקדוש ברוך הוא מרחיב לו בתוך הצרות, ומהלל לשמו יתברך עליהם, כי תיכף ומיד שעוסק בתודה והודאה להשם יתברך, הוא עולה ומשתעשע בשעשוע עולם הבא, נמצא שהפך עולם הזה לעולם הבא, והוא חי כמו בתוך הגן עדן ממש, ולא חסר לו שום דבר כלל, ולכן אשרי מי שיכול להרים עצמו למעלה מכל הצרות והיסורין שעוברים עליו, ולהסתכל על ההרחבות והחסדים שהקדוש ברוך הוא עושה עמו בכל עת, ולהודות לו יתברך עליהם, כי אז יחיה חיי עולם הבא בעולם הזה, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את מצות הבאת ביכורים, וכמו שכתוב (דברים כ"ו), והיה כי תבוא אל הארץ וגו', ולקחת מראשית כל פרי האדמה וגו' ושמת במנא, והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשכן שמו שם, וכשעת הבאת ביכורים היה מצות קריאת פרשת ביכורים, וכמו שכתוב, ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלקיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו וגו' וענית ואמרת לפני ה' אלקיך ארמי אוכל אבי וגו', ויש להבין למה במצוה זאת של ביכורים יש גם מצוה של קריאה, להודות לה' על כל החסדים שעשה השם יתברך עמו מעודו, מה שלא מצינו במצוות אחרות התלויות בארץ, וכן למה מתחיל בגנות ומסיים בשבח, להזכיר כל הצרות שעברו עלינו מקודם, ארמי אוכל אבי וגו', ויריעו אותנו המצרים וגו', ולמה אינו מתחיל תיכף ומיד עם החסדים שעשה עמו השם יתברך, והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי עיקר מעלת התודה וההודאה כשבא מתוך הצער והיסורין, שמכיר את עוצם החסדים שהקדוש ברוך הוא עושה עמנו גם בעת הצר והדוחק, ואינו כפוי מובה על כל החסדים שעושה עמו בכל עת, ולכן דייקא במצות ביכורים שהוא ענין הכרת הטוב, שמכיר מובה להשם יתברך על הפירות החדשות שנתן לו, וכמו שפירש"י (פסוק ג') ואמרת אליו, "שאינך כפוי מובה", יש גם מצות קריאת ביכורים, לומר בפה מלא תודה והודאה להשם יתברך, ולהשתעשע בשעשוע עולם הבא, וכל זה מתוך הצר והדוחק דייקא, וכמו שאומר, ארמי אוכל אבי וגו', ויריעו אותנו המצרים וגו', והיו יכולים לחשוב שכאן הוא הגיהנום חס ושלום, מרוב הצרות והיסורין שעברו עלינו, אבל על זה אומרים תיכף ומיד, ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש, ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה וגו' ושמת בכל הטוב וגו', כי בזה אנהנו מראים להשם יתברך שמסתכלים על הטובות והרחבות שמרחיב לנו בכל עת, ומהפכים את יסורי הגיהנום לשעשוע עולם הבא, ועל ידי זה גורמים נחת רוח גדולה להקדוש ברוך הוא.

והנה על פי זה מובן דבר נפלא במצות הבאת ביכורים, כי הנה איתא במשנה (ביכורים ג') העשירים מביאים ביכוריהם בקלתות של כסף ושל זהב, והעניים מביאין אותם בסלי נצרים של ערבה קלופה, והסלים והביכורים ניתנין לכהנים, ואיתא בגמרא (ב"ק צ"ב.) שלעשירים היו מחזירים הקלתות של זהב וכסף, אבל מן העניים היו לוקחים גם הסלים, והקשה על זה התוספות יום טוב, למה לא תיקנו שלא יקחו גם מן העניים כדי שלא יתביישו, עיין שם מה שתירץ, והנה אבי מורי זי"ע (בספרו מנחת זאב על התורה פרשת כי תבא) פירוש בזה דבר נפלא, שמה שלקחו מן העניים את הסלים, היה להם לכבוד

גדול, וכמו שנאמר אצל עולת העוף, שהוא קרבן עני, שמקריבים אותו על המזבח ביחד עם הנוצות, אף על פי שיש לה ריח רע, כדי שיהיה המזבח שבע בקרבנו של עני (ויקרא רבה פרשה ג' ס' ה'), נמצא שהקדוש ברוך הוא בוחר דייקא בקרבן עני יותר מקרבן עשיר, ולכן מה שלוקחין מן העניים הסלים הוא להם לכבוד גדול, להראות שהקדוש ברוך הוא חפץ גם בסל ערבה קלופה שלהם, ולא בסלי זהב וכסף של עשירים, וזה מובן מאד עם דברי רבינו"ל הנ"ל, שעיקר מצות ביכורים למצוא את המזכות והחסדים בתוך הצרות והיסורים, וכשאיש עני סובל עניות ודחקות, ומביא ביכוריו בתוך סל של ערבה קלופה, זה הכי חשוב לפני הקדוש ברוך הוא, כי מראה שמתוך כל עניותו ודחקותו מוסר נפשו לקיים רצון ה', ולכן גם הסל שלו עולה לקרבן לה', ומעלה עליו הכתוב כאילו הקריב את נפשו, והשם יתברך יזכינו להתסכל תמיד על החסדים והרחמים שהקדוש ברוך הוא עושה עמנו בכל עת, ולהודות לו יתברך עליהם, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

